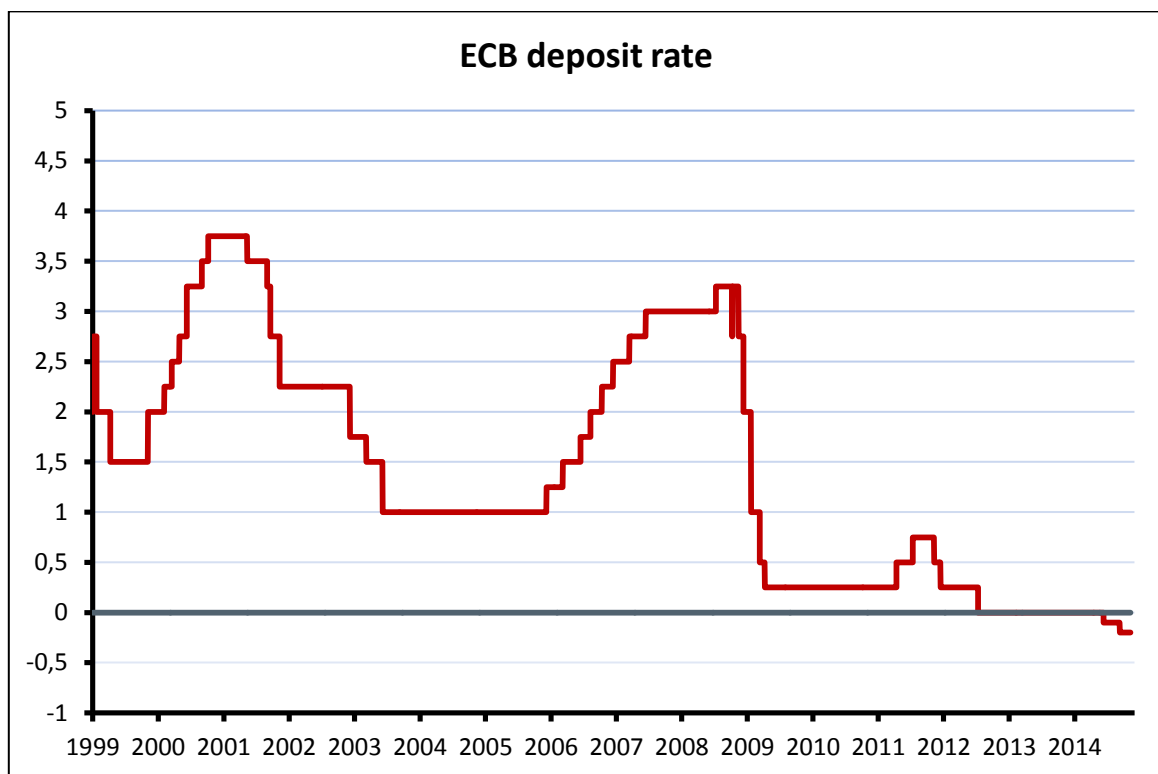

HELP, IK BETAAL OM GELD UIT TE LENEN!

De context

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft op 5 juni van dit jaar een historische beslissing genomen. Voor het eerst in de geschiedenis van de euro werd een beleidsrentevoet negatief. Banken die geld voor één dag op de rekening bij de ECB plaatsen, krijgen sindsdien minder terug dan het bedrag dat ze gestort hebben. Dit had tot gevolg dat alle rentevoeten, kort en lang, in de Europese markt sterk gedaald zijn. En dit was natuurlijk net de bedoeling van de ECB, want door de lage rente hoopt de Centrale Bank de kredietverlening te stimuleren, de groei aan te zwengelen en de inflatie te verhogen.

Hoewel het uitzonderlijk is, toch vormt de eurozone geen unicum met zijn negatieve rentevoeten. Er zijn een aantal landen die de laatste jaren met negatieve rentes geëxperimenteerd hebben. Reeds in 2009 voerde de Zweedse nationale bank een negatieve depositorente in en ook Denemarken duwde zijn beleidsrente al onder nul. In Zwitserland werden zelfs kortetermijnmarktrentes negatief (zonder dat de beleidsrente onder nul dook).

Wat zijn de gevolgen?

Gevolgen op de rekeningen

Tot nu toe zijn het vooral de beleidsrentes en de rentevoeten van overheidsobligaties op korte termijn die negatief werden. Dit raakt eigenlijk vooral de banken, maar ook de beleggingsfondsen. De gewone klant ontvangt nog altijd een vergoeding, zij het een zeer kleine, voor het geld dat hij op deposito bij de bank plaatst. Ook wanneer in bedrijfsobligaties belegd wordt, blijven de rendementen positief. Een negatieve rente is mogelijk op de meest liquide rekeningen waarmee dagdagelijks wordt gewerkt, de zichtrekeningen. Bij Belfius zijn er momenteel nog geen plannen om effectief een negatieve rente toe te passen. In de huidige context lijkt een evolutie naar een nulrente evenwel onafwendbaar.

Gevolgen op de waarde van de beleggingen

Het grote gevolg van deze lage rentestand is dat de waarde van de beleggingen (obligaties en aandelen) sterk gestegen is. Het vele spaargeld dat voorhanden is zoekt immers een besteding. Omdat het aanbod van obligaties de laatste jaren gedaald is, stijgen de prijzen van beleggingsinstrumenten sterk. Sommigen zeggen zelfs dat de ECB nieuwe speculatieve zeepbellen creëert met zijn monetaire beleid. Eerlijk gezegd lijkt dit eerder een opmerking die een kern van waarheid bevat voor de Verenigde Staten. In Europa is de stijging van de beurs veel minder sterk en minder veralgemeend. Zwakkere bedrijven kennen geen (grote) stijging van hun beurskoers. Bij een echte speculatieve zeepbel is het onderscheid tussen de koersstijging van zwakke en sterke bedrijven veel minder uitgesproken.

Gevolgen op de investeringen

Men zou ook verwachten dat de lage rentestand de investeringen doet toenemen. Dit is echter niet altijd zo het geval. Het is effectief zeker zo dat de vraag naar hypothecaire kredieten ondersteund wordt door de lage rente. Dankzij de renteniveaus kan men zelfs stellen dat onze (dure) Belgische woningprijzen niet zwaar overgewaardeerd zijn. Mocht de rente naar historisch normale niveaus evolueren dan spreekt men al gauw van een overwaardering van onze huizen met 20% tot 30%.

De link tussen rente en bedrijfsinvesteringen is minder duidelijk. Het spreekt voor zich dat een zeer hoge rente de investeringen zal belemmeren, want de financiële kost is dan te zwaar. Dit wil evenwel niet betekenen dat het omgekeerde waar is, nl. dat een lage rente investeringen sterk stimuleert. De rente blijft immers een kostfactor en zolang bedrijven niet verwachten dat ze hun omzet en winstgevendheid kunnen verhogen door te investeren dan zullen ze dat ook niet doen. Ook niet als de rentekost zeer laag is. Een lage rente is met andere woorden een noodzakelijke voorwaarde maar geen garantie voor veel investeringen.

Tot slot is het nog belangrijk om aan te stippen dat de lage rente in Europa een indirect positief effect op de economie uitoefent. Doordat de Amerikaanse economie beter presteert dan de Europese verwacht men dat de

rente in de VS sneller zal gaan stijgen dan in Europa. Dit beïnvloedt de wisselkoers tussen de euro en de Amerikaanse dollar: de dollar zal in waarde stijgen. Alle producten uitgedrukt in dollar worden dan duurder wanneer zij in Europa verkocht worden. Door de invloed op de wisselkoers verhoogt de lage rente dus de concurrentiekracht van Europese bedrijven in vergelijking met de Amerikaanse. Hierdoor stimuleert ze onze export en onze economie.

Hoe inspelen op een negatieve rente?

Houd het eenvoudig en flexibel. Tijdelijke overschotten worden nog steeds het best op een [spaarrekening binnen het Belfius Treasury-gamma](#) geparkeerd. U pint zich niet vast en u kunt bij wijzigende marktomstandigheden vlot omschakelen.